

EL 9 NOU

En aquests temps de crisi que no acaba mai, de desencant cap als governants per part de la majoria dels ciutadans, de desànim perquè les coses sembla que no van pel camí que ens agradaria que anessin, es va celebrar dimecres, al Saló Catalunya de Sant Julià de Vilatorrada, la gala de la setena edició de l'Osonenc de l'Any. No es tracta d'una gala carregada de pompositat i plena d'escarafalls; més aviat és austera. Es tracta de fer un reconeixement a aquelles persones que no es mouen en els grans ambients, sinó que es dediquen a treballar el dia a dia per

Per aconseguir una societat millor

aconseguir l'èxit en sectors molt diversos. Tal com va dir l'alcalde de Sant Julià, Joan Carles Rodríguez, en el seu discurs, són persones que ens ajuden a fer de la comarca una societat cada dia millor. I a pesar que la nostra societat no es troba en el millor moment, totes les paraules que van pronunciar els finalistes del premi van ser d'optimisme.

La base, cada any, del Pre-

mi Osonenc de l'Any és un jurat format per periodistes d'EL 9 NOU i persones d'àmbits diferents que, a primers de març, es reuneixen per elegir 12 persones que, al seu parer, han destacat en alguna cosa l'any anterior. A partir d'aquí, entren en escena els lectors del diari, que amb els seus vots escullen els cinc finalistes i, per tant, també el guanyador. En les sis edicions anteriors van

guanyar: Montserrat Puntí, d'Osona contra el Càncer; Xavier Gómez, metge; Jeroni Vinyet, d'Òmnium Cultural; Núria Casamitjana, d'El Tupí; Pilarín Bayés, dibuixant, i Fidel Bofill, pintor i escriptor. Són gent sense càrrecs però que han influït en el dia a dia d'Osona.

Repasant aquests noms, destaca la primacia d'aquelles persones que de manera desinteressada es dediquen

a ajudar els altres. Els lectors d'EL 9 NOU això ho tenen molt en compte: hi ha molta gent que ho està passant malament i vol agrair a aquelles persones que intenten millorar la vida dels altres. I aquest any, no ha estat una excepció. L'Osonenc de l'Any 2013 ha estat Joaquim Vivas, que ha dedicat la major part dels seus ja 80 anys al voluntariat de diverses associacions. I dels finalistes, Anicet Altés, Jordi Molas, Antoni Pladevall i Josep Vilardell, es pot dir més o menys el mateix. I el millor de tot és que tots cinc, a l'hora de fer el seu petit discurs, no es van recrear en el pessimisme, sinó al contrari.

La Pilarín

Recuperem la història

Josep M. Diéguez
Dramaturg

Cançó d'amor i de guerra, la sarsuela catalana més coneguda, es va estrenar el 16 d'abril de 1926 al Teatre Nou del Paral·lel barceloní. No ho va tenir fàcil. En plena dictadura de Primo de Rivera, la censura va actuar. A més de veure suprimits paràgrafs sencers, també va haver de canviar de títol. Així, l'inicial *Els soldats de la ideal* va donar pas al que coneixem ara. Val a dir que "la ideal" és com es coneixia a casa nostra la Revolució Francesa, que serveix de teló de fons de la història d'amor que explica la sarsuela. No ha d'estranyar, doncs, que amb l'arribada del franquisme l'obra fos totalment prohibida. La seva popularitat, però, va fer que es convertís en un dels primers textos catalans que van aconseguir tornar als escenaris. Corria la dècada dels 50 del segle XX.

Cançó d'amor i de guerra té tres autors. El de la música: el compositor valencià Rafael Martínez Valls. Els altres dos, els del llibret: Lluís Capdevila, que va adaptar al format de rimes musicals les paraules de qui va dur el pes de l'escriptura, el dramaturg i poeta Víctor Mora i Alsinella. Doncs bé: mentre l'obra trencava les costures de la censura i, en ple apogeu del franquisme, es retrobava amb el públic de la mà de grups tant professionals com amateurs, Martínez Valls, mort el 1946, era

represaliat per catalanista, Capdevila es mantenia exiliat a França –moriria a Andorra el 1980– i Víctor Mora feia el mateix a Mèxic, on moriria l'any 1960.

Si voleu, és només una anècdota. Casos com els d'ells tres n'hi va haver molts més. Són una clara mostra d'allò que diu Raimon, que "fa ja molts anys que ens amaguen la història i ens diuen que no en tenim, que la nostra és la d'ells". Molta gent coneix la *Cançó d'amor i de guerra*, però ben poca coneix les peripècies dels seus autors. Amb la seva desaparició, durant dècades i més dècades, de l'imaginari col·lectiu de què havien format part de manera evi-

dent, hem corregut el risc de trencar el fil conductor que representen, de perdre essencials baules de la cadena. Perquè quan ens refreguen per la cara que el sobiranisme català és un moviment recent provocat per la crisi, ens amaguen la història. Quan ens diuen que l'independentisme és un invent sense sentit perquè sempre, des dels orígens de la humanitat, hem estat Espanya, ens diuen que no en tenim. Que la nostra és la d'ells. I no és cert.

No és cert, i Víctor Mora n'és un bon exemple. L'any 1922, per exemple, escrivia una altra cançó, *La cançó dels catalans*, que el grup 3. Teatre de Seva recupera aquest cap de setmana a Espinelves, localitat on l'autor situa l'acció. L'obra recull, per dir-ho de manera resumida, la visió que els independentistes de 1922 tenien dels fets de 1714. Demostra que la lluita per l'alliberament nacional ve de lluny, no és ni un invent de quatre eixelebrats, ni una maniobra de polítics interessats, ni un dany col·lateral de la crisi econòmica. És l'esclat d'un treball silenciós, que ve de lluny i va més lluny encara. Un treball que passa pels intents de crear una república catalana ja el 1713, per la resistència d'un Carrasquet, per escriptors com Àngel Guimerà, per moviments com el de les Bases de Manresa, pel Comitè pro Catalunya de Vicenç Albert Ballester, per la fundació, el mateix 1922, dels primers partits independentistes... un fil conductor, en definitiva, del qual som deutors tots plegats.

No hem sortit del no-res, i aquesta és la nostra força.

